

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές που αφορούν τα κινηματογραφικά και τα άλλα οπτικοακουστικά έργα»

(2002/C 192/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές που αφορούν τα κινηματογραφικά και τα άλλα οπτικοακουστικά έργα COM(2001) 534 τελικό·

έχοντας υπόψη την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 26ης Σεπτεμβρίου 2001, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 1, της Συνθήκης, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το θέμα αυτό·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της Επιτροπής των Περιφερειών της 12ης Ιουνίου 2001 να αναθέσει στην επιτροπή 7 — Παιδεία, επαγγελματική εκπαίδευση, πολιτισμός, νεολαία, αθλητισμός, δικαιώματα του πολίτη — την κατάρτιση της σχετικής γνωμοδότησης·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 387/2001 rev.) που υιοθέτησε η επιτροπή 7 στις 30 Νοεμβρίου 2001 (Εισηγήτρια: η κ. Ann Beskow, μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου του Orsa (S-PSE)·

υιοθέτησε κατά την 43η σύνοδο ολομέλειας της 13ης και 14ης Μαρτίου 2002 (συνεδρίαση της 13ης Μαρτίου), την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών όσον αφορά την ανακοίνωση

1.1. Η ΕΤΠ συμφωνεί με τη διαπίστωση ότι τα οπτικοακουστικά έργα διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση μιας ευρωπαϊκής ταυτότητας.

Η ΕΤΠ επιθυμεί να τονίσει τη σημασία που ενέχει η προώθηση μιας νέας υποδομής για τα τηλεοπτικά έργα όπου η περιφερειακή και τοπική οπτικοακουστική παραγωγή βρίσκεται στο στάδιο της ανάπτυξης. Η περιφερειακή/τοπική κινηματογραφική παραγωγή είναι παράλληλα με την εθνική παραγωγή ένα μέσο εξισορρόπησης των μεγάλων παραγωγών σε τρίτες χώρες. Έχει αποδειχθεί, χάρη στην αποκτηθείσα εμπειρία, ότι αυτό το είδος των παραγωγών στην περιφέρεια προσελκύουν συχνά πολλούς θεατές, όχι μόνο της ίδιας της περιφέρειας αλλά και σε εθνική και διεθνή βάση.

Οι διάφορες μορφές ενισχύσεων, ευρωπαϊκών, εθνικών, περιφερειακών και τοπικών, πρέπει να είναι κατά το δυνατόν συμπληρωματικές.

Για τη διανομή παρόμοιων περιφερειακών παραγωγών είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθούν νέες τεχνικές.

1.2. Η ΕΤΠ φρονεί ότι οι απαιτήσεις της Επιτροπής σχετικά με το σύστημα κρατικών ενισχύσεων είναι εξισορροπημένες. Το σύστημα αυτό δεν συνιστά αθέμιτο ανταγωνισμό ενώ συγχρόνως προωθεί από πολλές πλευρές τα ευρωπαϊκά κινηματογραφικά έργα.

Η ΕΤΠ επιθυμεί να τονίσει ότι οι πόροι που διατίθενται στις περιφέρειες που παράγουν κινηματογραφικά και τηλεοπτικά έργα είναι πρόσθετοι πόροι που συμπληρώνουν τις κρατικές ενισχύσεις. Οι πόροι αυτοί μπορεί να είναι σημαντικοί για την ολοκλήρωση π.χ. δύσκολων ταινιών. Οι εν λόγω πόροι συμβάλλουν στο να διατηρηθεί στις περιφέρειες επαρκής αριθμός επαγγελματικών δεξιοτήτων, τεχνικών, και άλλων προϋποθέσεων που είναι απαραίτητες για την σε επαγγελματικό επίπεδο οπτικοακουστική παραγωγή.

Η ΕΤΠ επιθυμεί επίσης να τονίσει ότι πόροι από τα διαρθρωτικά ταμεία χρησιμοποιούνται για την παραγωγή κινηματογραφικών έργων και ότι οι πόροι αυτοί θεωρούνται ανάλογοι με τους πόρους του Media Plus.

Οι πόροι από το Media Plus και από τα διαρθρωτικά ταμεία έχουν μεγάλη σημασία για τις περιφέρειες με περιορισμένες δυνατότητες οπτικοακουστικών παραγωγών ή που έχουν από γεωγραφική ή γλωσσική άποψη περιορισμένη εμβέλεια διότι οι πόροι αυτοί θα τους δώσουν τη δυνατότητα να παράγουν κινηματογραφικά και τηλεοπτικά έργα.

1.3. Η ΕΤΠ κρίνει ως σημαντική τη συζήτηση για τη προστασία των οπτικοακουστικών έργων. Όταν γίνεται λόγος περί πολιτιστικής κληρονομιάς, η έννοια αυτή, εκ πρώτης όψεως, αναφέρεται σε κτίρια, αντικείμενα και σε δράσεις.

Με την ανακάλυψη της φωτογραφίας και αργότερα της κινηματογραφικής ταινίας, η έννοια της πολιτιστικής κληρονομιάς διευρύνεται συμπεριλαμβάνοντας και αυτές τις μορφές έκφρασης. Η πολιτιστική και ιστορική αξία των ταινιών — από το 1985 και εντεύθεν — πρόκειται πιθανόν να αυξηθεί και να καταστεί σημαντικό μέρος της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς αφού οι ταινίες των κινουμένων σχεδίων αναβιώνουν το παρελθόν. Από

την αποκτηθείσα εμπειρία φαίνεται ότι οι προβολές ιστορικών ταινιών πολιτιστικού περιεχομένου προσελκύουν ευρύ κοινό. Αυτό ισχύει ιδίως για ταινίες περιφερειακής/τοπικής παραγωγής, δηλαδή ταινίες που έχουν παραχθεί από πόλεις, δήμους ή τοπικές επιχειρήσεις και συλλόγους. Η προστασία πρέπει να αφορά τόσο τις ταινίες μεγάλου μήκους όσο και τα ντοκιμαντέρ, όχι όμως τις ταινίες φαντασίας.

Πρέπει να δοθεί προσοχή, με ένα τελείως διαφορετικό τρόπο από ό,τι προηγουμένως, και σε αυτό το μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς που είναι οι ταινίες των κινουμένων σχεδίων.

Εδώ προκύπτουν πολλά προβλήματα που πρέπει να λυθούν κατά τον καλύτερο τρόπο: συλλογή, προστασία, φροντίδα, ταξινόμηση, καταχώρηση, ευπάθεια, πρόσβαση, δικαιώματα, κ.λπ. Ένα πρώτο βήμα θα είναι η διεξαγωγή έρευνας από τα κράτη μέλη τα αποτελέσματα της οποίας μπορούν να οδηγήσουν στη λήψη των απαραίτητων μέτρων.

1.4. Η ΕΤΠ φρονεί, όπως και η Επιτροπή, ότι ο ηλεκτρονικός κινηματογράφος (E-cinema) και άλλες παρόμοιες μορφές παραγωγής και διανομής έχουν μεγάλη σημασία για την ανάπτυξη του τομέα των ταινιών και των μέσων μαζικής ενημέρωσης (ΜΜΕ).

Η σημασία έγκειται μεταξύ άλλων στις φθηνότερες παραγωγές και στην ταχύτερη και φθηνότερη διανομή στους κινηματογράφους π.χ. των αραιοκατοικημένων περιοχών.

Η δημιουργία του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ψηφιακού Κινηματογράφου αποτελεί πολύτιμο βήμα για την εν λόγω εξέλιξη.

1.5. Η ΕΤΠ φρονεί ότι η δημιουργία οπτικοακουστικών έργων και η διανομή τους που χρηματοδοτούνται από διάφορους φορολογικούς πόρους πρέπει να χαρακτηρισθούν ως πολιτιστικά προϊόντα και κατά συνέπεια να τους επιβάλλεται χαμηλός ή μηδενικός ΦΠΑ. Αυτό π.χ. θα πρέπει να ισχύσει για το ΦΠΑ επί των εισιτηρίων των κινηματογράφων προκειμένου να αυξηθούν π.χ. οι επισκέψεις των οικογενειών στον κινηματογράφο.

1.6. Σε όλο τον κόσμο ο οπτικοακουστικός τομέας γνωρίζει μεγάλη άνθηση, εξαρτάται όμως τόσο από τις δημόσιες δράσεις όσο και από τη λειτουργία της αγοράς. Χρειάζεται να μελετηθούν οι τεχνικές και οικονομικές προϋποθέσεις παραγωγής και διανομής για να προσφέρουν τη βάση στους φορείς λήψης πολιτικών αποφάσεων στα διάφορα ευρωπαϊκά επίπεδα. Το περιφερειακό και τοπικό επίπεδο πρέπει οπωσδήποτε να στρέψουν την προσοχή τους προς την εν λόγω κατεύθυνση.

2. Οι προτάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών όσον αφορά την ανακοίνωση

2.1. Η ΕΤΠ προτείνει να υποστηρίξει η Επιτροπή τη λεπτομερή εξέταση των περιφερειακών και τοπικών οπτικοακουστικών έργων που πραγματοποιούνται σήμερα στην ΕΕ. Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στην αξιολόγηση των εν λόγω έργων όσον αφορά την προστασία της ευρωπαϊκού πολιτισμού και στις πολιτικές και οικονομικές επιπτώσεις τους σε περιφερειακό επίπεδο.

Η ΕΤΠ προτείνει στην Επιτροπή να στηρίξει τα μέτρα για τη δημιουργία ενός δικτύου ανταλλαγής εμπειριών για τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς κινηματογραφικών ταινιών σε περιφερειακό επίπεδο.

2.2. Η πρόταση της Επιτροπής για τη διενέργεια έρευνας στα κράτη μέλη για την προστασία των οπτικοακουστικών έργων υποστηρίζεται από την ΕΤΠ όπως και η εκ μέρους της Επιτροπής προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών.

Είναι σημαντικό όπως τα μέτρα για τη συλλογή, προστασία, φροντίδα, και πρόσβαση αφορούν όλα τα είδη των έργων, από κινηματογραφικές ταινίες μέχρι τοπικές παραγωγές έργων ντοκιμαντέρ.

Η ΕΤΠ υποστηρίζει την πρόταση για τη διενέργεια έρευνας από την Επιτροπή σχετικά με δημόσια μητρώα για κινηματογραφικά και άλλα οπτικοακουστικά έργα. Η ΕΤΠ θεωρεί ως σημαντική τη δημιουργία ενός δικτύου εθνικών αλλά και περιφερειακών αντίστοιχων μητρώων.

2.3. Η ΕΤΠ ισχυρίζεται ότι ο ηλεκτρονικός κινηματογράφος (E-cinema) και άλλες παρόμοιες τεχνικές λύσεις για νέες μορφές διανομής οπτικοακουστικών έργων αποτελούν ένα θέμα που η Επιτροπή πρέπει να παρακολουθήσει με άγρυπνο ενδιαφέρον, και ότι πρέπει να δοθεί προσοχή τόσο στη διανομή προς τους κινηματογράφους όσο και προς κάθε καταναλωτή.

2.4. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι η Επιτροπή μπορεί να επιτρέψει στα κράτη μέλη να επιβάλουν μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ σε πολιτιστικά προϊόντα και υπηρεσίες.

2.5. Η προτεινόμενη έρευνα για την ταξινόμηση των οπτικοακουστικών έργων με ξεχωριστό τρόπο διανομής γίνεται ευμενώς δεκτή από την ΕΤΠ.

2.6. Η ΕΤΠ υποστηρίζει την πρόταση να συγκροτηθεί η Επιτροπή ομάδα εμπειρογνομώνων για την προστασία της ανάπτυξης του οπτικοακουστικού τομέα. Εδώ, η ΕΤΠ επιθυμεί να τονίσει ότι πρέπει να μελετηθούν οι επιχειρήσεις που βρίσκονται στην περιφέρεια και η σημασία τους για την ευρωπαϊκή ποικιλία όπως και η σημασία τους για την εξισορρόπηση της κυριαρχίας των κινηματογραφικών ταινιών από τρίτες χώρες.

2.7. Η πρωτοβουλία E-learning πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την αύξηση των γνώσεων των παιδιών, των νέων και των ενηλίκων περί ταινιών και μέσων μαζικής ενημέρωσης (ΜΜΕ).

2.8. Η ΕΤΠ τονίζει τη σημασία που έχει η παροχή δυνατοτήτων κατάρτισης στον τομέα της παραγωγής ιδίως βάσει μιας προσέγγισης για τη διά βίου μάθηση. Η τελευταία είναι απαραίτητη για τις δυνατότητες επιβίωσης και ανάπτυξης κάθε περιοχής και τόπου, όπως τονίζεται (στη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το Μνημόνιο σχετικά με τη διά βίου μάθηση CdR 19/2001 τελικό (εισηγήτρια η κ. Christina Tallberg).

2.9. Η ΕΤΠ εκφράζει την ικανοποίησή της σχετικά με την πρόταση για τον προσδιορισμό και την αξιολόγηση των οικονομικών ροών στην ευρωπαϊκή βιομηχανία ταινιών κινηματογράφου και ως ένα βαθμό πρέπει να γίνει αναφορά στις ταινίες που παρήχθησαν σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο.

2.10. Στα πλαίσια της λεπτομερούς εξέτασης της οδηγίας για μια τηλεόραση χωρίς σύνορα, η ΕΤΠ προτείνει οι ταινίες που παράγονται σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο να μεταδίδονται μέσω περιφερειακών και εθνικών τηλεοπτικών δικτύων για την ενίσχυση της πολιτιστικής ποικιλομορφίας.

2.11. Στις κινηματογραφικές και τηλεοπτικές ταινίες συχνά κυριάρχησε το ανδρικό στοιχείο. Αυτό ισχύει κυρίως για τον

τεχνικό τομέα. Είναι σημαντικό να προωθηθεί η δημιουργικότητα των γυναικών προκειμένου να αποκτήσουν οι παραγωγές ένα γυναικείο περιεχόμενο και μία γυναικεία προοπτική. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω π.χ. ειδικής κατάρτισης των γυναικών όσον αφορά τα σενάρια και την παραγωγή.

2.12. Κατ' αρχάς πρέπει να αναληφθούν δράσεις για τους κωφούς και τα άτομα των οποίων η ακοή έχει υποστεί βλάβη, μεταδίδοντας εκπομπές με τη γλώσσα των κωφών και με κείμενο. Πρέπει να αξιοποιηθούν οι νέες τεχνικές δυνατότητες π.χ. χωρισμού της τηλεοπτικής εικόνας.

Βρυξέλλες, 13 Μαρτίου 2002.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών»

(2002/C 192/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών COM(2001) 257 τελικό — 2001/0111 (COD)·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της 30ής Αυγούστου 2001, σύμφωνα με το άρθρο 265, παράγραφος 1, της Συνθήκης, να ζητήσει τη γνωμοδότησή της για το θέμα αυτό·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της Επιτροπής των Περιφερειών της 12ης Ιουνίου 2001 να αναθέσει στην επιτροπή 7 — Παιδεία, επαγγελματική εκπαίδευση, πολιτισμός, νεολαία, αθλητισμός, δικαιώματα του πολίτη — την κατάρτιση της σχετικής γνωμοδότησης·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 287/2001 rev. 2) που υιοθέτησε ομόφωνα η επιτροπή 7 στις 30 Νοεμβρίου 2001 [ισηγητής: ο κ. Roberto Pella, Δήμαρχος του Valdenago (IT-ΕΛΚ)]·

Κατά την 43η σύνοδο ολομέλειάς της 13ης και 14ης Μαρτίου 2002 (συνεδρίαση της 13ης Μαρτίου), υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών

1.1. Η ΕΤΠ επικροτεί την πρόταση οδηγίας που υποβάλλει η Επιτροπή σχετικά με την ενίσχυση του δικαιώματος των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών.

1.2. Πιο συγκεκριμένα, κρίνει απαραίτητη τη θέσπιση ενός ενιαίου νομοθετικού μέσου, που να συμβάλλει κατάλληλα στην συμπλήρωση της υφιστάμενης κοινοτικής νομοθεσίας για το θέμα αυτό, το οποίο περιλαμβάνει δύο κανονισμούς και εννέα οδηγίες.

1.3. Θεωρείται σημαντικό το γεγονός ότι με την προτεινόμενη οδηγία εξαλειφονται οι ασυνέπειες που υπάρχουν στην ισχύουσα